

ERENDİZ ATASÜ

BİR BAŞKA
DÜĞÜN GECESİ

ROMAN

2. BASKI

♥ can
çağdaş

ERENDİZ ATASÜ

BİR BAŞKA
DÜĞÜN GECESİ

Can Çağdaş

Bir Başka Düğün Gecesi, Erendiz Atasü

© 2021, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2021

2. basım: Şubat 2022, İstanbul

Bu kitabın 2. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Cem Alpan

Editör: Su Akaydın

Düzeltili: Burçin Gönül

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Sanat yönetmeni: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak tasarımı: Beyza Ceylan / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Melisa Matbaacılık Yayıncılık San ve Dış Tic. Ltd.

Maltepe Mah. Davutpaşa Çiftelhavuzlar Sk. No:16 Acar San. Sit.

Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 45099

ISBN 978-975-07-5256-8

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25, Sarıyer / İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750752568

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

ERENDİZ ATASÜ
BİR BAŞKA
DÜĞÜN GECESİ

ROMAN

♥can

Erendiz Atasü'nün Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Bir Yaşadönümü Rüyası, 2002

Kadınlar da Vardır, 2004

Dün ve Ferda, 2013

Gençliğin O Yakıcı Mevsimi, 2014

Kızıl Kale, 2015

Benim Yazarlarım, 2015

Onunla Güzeldim - Uçu, 2015

Saldırganı Hoş Tutmak, 2015

Baharat Ülkesi'nin Hazin Tarihi, 2016

Dağın Öteki Yüzü, 2016

Kadınlığım, Yazarlığım, Yurdum, 2017

Uy Karadeniz Uy... (Lanetliler), 2017

Şairin Ölümü, 2019

Türk Romanında Bir Gezinti, 2019

ERENDİZ ATASÜ, 1947'de Ankara'da doğdu. 1968'de Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi'nden mezun oldu. Aynı fakültede uzun yıllar öğretim üyesi olarak çalıştıktan sonra 1997'de farmakognozi profesörlüğünden emekliye ayrıldı. Öyküleri 1981'den bu yana, *Sanat Edebiyat'81*, *Düşün*, *Çağdaş Türk Dili*, *Varlık*; deneme, inceleme ve makaleleri *Saçak*, *Çağdaş Türk Dili*, *Cumhuriyet Kitap*, *Radikal Kitap*, *Varlık*, *Papirüs* gibi dergiler ile *Cumhuriyet* ve *Aydınlık* gazetelerinde yayımlandı ve yayımlanmaktadır. *Dağın Öteki Yüzü* adlı romanı İngilizceye (2000) ve Almancaya (2018), *Lanetliler Almancaya* (2004), *Bir Yaşadönümü Rüyası Yunancaya* (2005) ve İngilizceye (2013) çevrilip yayımlandı. Bazı öyküleri İngiltere, ABD, Fransa, Almanya, Hollanda, İsviçre, İtalya, Çekya ve Hırvatistan'da yayımlanan öykü antolojilerinde yer aldı. Eserleri: *Kadınlar da Vardır* (1983, Akademi Kitabevi Öykü Birincilik Ödülü), *Lanetliler* (1985), *Dullara Yas Yakışır* (1988), *Onunla Güzeldim* (1990), *Dağın Öteki Yüzü* (1996, Orhan Kemal Roman Ödülü), *Taş Üstüne Gül Oyması* (1997, Yunus Nadi Öykü Ödülü; 1998, Haldun Taner Öykü Ödülü), *Uçu* (1998), *Gençliğin O Yakıcı Mevsimi* (1999), *Benim Yazarlarım* (2000), *Kadınlığım*, *Yazarlığım*, *Yurdum* (2001), *Bir Yaşadönümü Rüyası* (2002), *İmgelerin İzi* (2003), *Kavram ve Slogan* (2004), *Açık Oturumlar Çağı* (2006), *İncir Ağacının Ölümü* (2008), *Düşünce Sefaletinin Kıskaçında* (2008), *Bilinçle Beden Arasındaki Uzaklık* (2009), *Hayatın En Mutlu Anı* (2010, Dünya Kitap Yılın Telif Kitabı Ödülü; 2011, Yunus Nadi Öykü Ödülü), *Güneş Saygılı'nın Gerçek Yaşamı* (2011), *Yıllar Geçerken Hayat ve Roman* (2013), *Dün ve Ferda* (2013), *Kızıl Kale* (2015, Türkan Saylan Sanat Ödülü), *Saldırganı Hoş Tutmak* (2015), *Baharat Ülkesi'nin Hazin Tarihi* (2016), *Şairin Ölümü* (2019), *Türk Romanında Bir Gezinti* (2019), *Yurdum Gurbet Olmasın* (2019).

Yazarın notu: Bu romandaki polisiye olay ve sanığın beraatı gerçektir. Bütün kişiler düşürünüdür. Kişiler ve yan olaylar böyle bir adli vakanın beraat ile sonuçlanabileceği bir mekâna ve döneme uygun olarak kurgulanmıştır.

I

I

Başkent'in şehre yeni katılmış bir mahallesindeyiz. 1960'larda hatta 70'lerin başında ilkbaharda doyum olmazdı buralara. Göz alabildiğine uzanan inişli çıkışlı yemyeşil çayırar insanı güven dolu bir sonsuzluk duygusuyla esinler, doğanın her yıl tazelenen o bitimsiz gücüne –farkına vararak varmayarak– beslenen inancı pekiştirirdi. Mis kokulu taze otların üstüne serpilmiş altın gözlü papatyalar... Dolgun dudakları andıran taçyapraklarıyla, o baygın ve balsı kokularıyla ballıbabalar eflatunla mor arası bir ışık katarlardı, filizî yeşil çayırara. Mevsimlerden yazsa gelinmez buralara; sarı sıcak, susuz kalmış çıplak toprağı yol yol çatlatır, ülkenin yoksulluğunu haykırırdı genç vicdanlara. Hazan, aynı şarkının hazin sonu gibi geçer; kış ise, acımasız soğuşuna rağmen gizli merhametiyle, yoksul toprağın bağrındaki tohumları, kar örtüsünün altında gizli gizli beslerdi.

Sonra bir şeyler değişti, insan kitlelerinin doğayı ve şehirleri değiştiren hareketi başladı. Çerden çöpten barınaklarla doldu çayırar ama hâlâ kırsal görünümünü koruyordu arazi, gecekonduların arasında meyve ağaçları vardı ve pencerelerde teneke saksılar içinde renk renk çiçekler yetiştirilirdi. Köpek havlamaları, kümeslerden gelen tavuk gıdıklamaları manzaraya köysel bir çeşni ka-

tardı. Yeni değişimlere gebe gibi dururdu, el ele vermiş kır ve köy dokusu.

21. yüzyıl arifesinden başlayarak değişim kendini dayattı. Gelişim miydi bu? Yoksa, ancak züccaciye dükkânına dalan fillerin ya da düzeni bozulduğu için öfkelenen doğanın kahredici gazabıyla temizlenebilecek yıkıcı bir yığıntı mıydı? Her neyse, çayırlar yok olmuş, toplu bir düzenden ve herhangi bir güzelduyudan yoksun betonsu bir labirentin kargaşası kaplamıştı Orta Anadolu'nun kadim toprağını. Şehir, yabancı bir görüntü aldı mı, insan ürkmeli! Bu tuhaf beton yaratığın altında ezilmiş, yetersiz temiz su ve daha da yetersiz atık kanallarının çürümüşlüğünü düşünmeli, oralarda köpüren gazların pis kokulu patlayıcılığını anımsamalı... Yeryüzünde hiçbir toprağın insan elinin azimli okşayışına cevap veremeyecek kadar kısır olmadığını, çöllerin bile icabında tahıl ambarlarına dönüştürülebileceğini ama betonun asla ve asla açları doyurabilecek döl bereketine ulaşamayacağını hesaba katmalı. Ve asıl, bunların hiçbirini aklına getirmeden bu binaları inşa eden ve buralarda oturmaktan rahatsız olmayan insanlara karşı temkinli olmalı...

Ama gençlik sakınımsızdır, çabuk güvenir, doğanın bedenindeki tazelenişiyle coşar. Toprak görünmez olmuş, su kıtmış, yapılar çürükmüş onu ırgalamaz; emeksiz paraya alışmayagörsün kişi, iradesini kolay kazanca teslim etmeyegörsün; eroinden beter bir efendidir kirli para ama habersizdir bunlardan masum gençlik; kanar.

İşte o gençlerden biri karşımızda, bir genç kız. Başkentin yeni mahallelerinden birinde yaşayan, yeni orta sınıfın bir üyesi. Adı Menekşe olsun. Yaşı henüz yirmi, eğitimi orta, bir çocuk yuvasında çalışıyor ve işini seviyor.

Babası minibüs şoförüydü, erken kocadı, çalışmıyor, arada içiyor. Annesi evlerde temizliğe giderdi, hâlâ arada sırada gidiyor çünkü para yetmiyor, borç –sağa sola, bak-

kala çakkala ve bankaya– boğazlarına çökmüş boğuyor; saçlarını çocukluğunda köyünde gördüğü gibi oyalı yemeniyle toplardı eskiden, şimdi komşularından öykündüğü üzere, kara koyun olmama içgüdüleriyle türbanla örtüyor. Gecekonduya sığınmışlardı, karı koca şehre göç ettiklerinde; tapuyu ele geçirdiklerinde düğün bayram ettiler, sonra müteahhitler dadandı mahalleye ve tapuyu verip bu beton tuzaklarda birkaç daire sahibi oldular; küçücük bir arazi parçasının üstünde kaçak yaşarken mal mülk sahibi olmuşlar, kira gelirine konmuşlardı, nasıl sevinmesinler, alafanga tuvaleti bile vardı yeni dairelerin, banyosunda fayanslar. Dalından kopartılan meyveyi yemeler, kümes ve taze yumurtalar gitmişti, gitmişti pencerelerdeki saksılar ama “yaşam kalitesi” denen şey yükselmişti, kim yadsıyabilir. Yoksa sadece eşya mı değişmişti?

Eskiden mahalleli birbirini tanır, amca, teyze diye seslenirdi; yüz yüzdən utanır, herkes komşusunun çocuğuna mukayyet olur, kızına kızanına yan gözle bakmaya çekinirdi. Şimdi satılan ya da kiralanan dairelere bambaşka yörelerden insanlar dolmuştu; kimisi hayli varlıklıydı, kimi orta halli, eğitilmiş; kimi bilgilydi, kimi cahil; kimi soyguncuydu, kimi namuslu, kim bilsin... Aldatıcı ve uğursuz bir titreşim vardı havada... Uğursuzluğu yaratan sest, sözcüklere, söyleme aykırı düşen ses... İçtenliğini yitirmiş sözlerin boş takırtısı... Herkes gene amca, teyze diye sesleniyordu birbirine, abla, ağabey; herkes gene güya sahipleniyordu, esirgiyordu birbirinin kızını kızanını sözlere bakılacak olursa... “Başım gözüm üstüne, ağabeyim” –ya da “ablam”, “yabancı mıyız şunun şurasında” gibi laflar uçuyordu havada. Kendini gerçekleştirmeye muhtaç genç gövde ve genç zihin havadaki uğursuz titreşimi hissetmiyordu –yoksa kıpırdamazdı ürküntü ve kuşkudan– ve sözlere tutunuyordu.

İşte Menekşe, akşamüstü çalıştığı yuvadan çıkmış, çantasını omzuna asmış, saçları rüzgârda uçuşuyor, pürneşe evine yürüyor; mini eteğinden güzel ve sağlıklı bacakları görünüyor tüm gençlik ışıltısıyla. Bir an önce evde olsa.

Komşu kızı Kübra ile onun odasına kapanıp –Kübralar daha varsıl, evlerinde iki televizyon var, biri Kübra'nın odasında– televizyondaki diziyi seyredecekler ve birlikte hayal kurup dizideki varsıl insanların kirli aşkları üstüne kıkırdamalı bir sohbeti saatlerce sürdürecekler, ta ki Menekşe'nin anasının sesi apartmanın merdiven boşluğunda, “Menekşee, kız Menekşee, boyu bosu devrilmeyesi, gel de sofrayı kur!” diye çın çın ünleyinceye kadar.

O ne! Bir kamyonet, Menekşe'nin yürüdüğü kaldırıma yanaşiyor, Menekşe kendini korumasını bilmez mi, “Höst ayı, git yoluna,” diye bıçkın şoföre had bildirmeye hazırlanıyor ki ayol bu bizim komşu Hıdır Ağabey ve onun kamyoneti değil miymiş!

Hıdır Ağabey, Menekşe'nin çalıştığı yuvanın servis şoförü, hem de Menekşelerin kapı komşusu; yuva bebeklerini evcağızlarına dağıtmış evine dönmekte. Menekşe rahatlıyor, o rahatlıkla güzel ve sağlıklı dişlerini gösterecek gülüyor:

“İlahi Hıdır Ağabey, korkuttun beni.”

Menekşe'nin annesi pek sever Hıdır Ağabey'in eşini. “Taze, biraz hasta,” deyip pişiriverdiği aştan –artık Allah ne verdiyse, mercimek aşısı mı olur, kuru fasulye mi– götürürverir tazeye de çocukları gıdasız kalmasın diye.

“Atlayıver bizim kız, götüreyim seni eve.”

“Zahmet olmasın be Hıdır Ağabey, hava güzel, yürüyorum.”

“Yahu bizim kız, yemek buldun ye, araba buldun bin, nazlanma.”

Bir Başka Düşün Gecesi farklı sınıftan iki ailenin hayatının çakışmasını ve Menekşe'nin başına gelenleri konu alıyor. Eril tahakkümün boyunduruğundaki bir toplumda meydana gelen ve büyük bir travma etrafında dönen olayları, değişen, parçalanan hayatları, hesaplaşmaları ve her şeye rağmen yeni başlangıçlar yapma cesareti bulanları anlatıyor.

İnsan psikolojisinin derinliklerine, travmalara, şüphelere, toplumsal ideallere ayna tutarak toplumca göz ardı edilen bir hikâyeyi aktarıyor Erendiz Atasü; alıkonulma, sırt çevirme ve vicdan azabını; çaresizlik, güvensizlik ve edilgenlik gibi zor durumları irdeliyor bu çarpıcı romanında. Dahası günün çetin gerçeklerine *Bir Düşün Gecesi*'nin merceğinden bakarak, modern edebiyatımızın bu başyapıtına bir saygı duruşunda bulunuyor.

Edebiyatta 40. yılını dolduran Erendiz Atasü, *Bir Başka Düşün Gecesi*'yle yazın dünyamızdaki yerini pekiştiriyor.

#örüntülühayatlar #şiddet #eriltahakküm #toplumsalıçurumlar
#sınıfayırımı #entrika #psikolojikinceleme

 CAN

canyayinlari.com | [f](#) | [t](#) | [v](#) | [canyayinlari](#)

roman

ISSN 978-975-07-5226-8

9 789750 752568